

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ที่เป็นโรคจิตเภท
ที่กลับมารักษาซ้ำในโรงพยาบาล

ชื่อผู้เขียน นายปริวัตร ไชยน้อย

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร.พัชราภรณ์ อารีย์	ประธานกรรมการ
อาจารย์ สิริลักษณ์	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร. ชวพรพรรณ จันทร์ประสิทธิ์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วราภรณ์ เลิศพูนวิไลกุล	กรรมการ

บทคัดย่อ

พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ที่เป็นโรคจิตเภทเป็นปัจจัยที่จำเป็นที่จะช่วยให้ผู้ที่เป็นโรคจิตเภทสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมและป้องกันการกลับมารักษาซ้ำได้ การศึกษาเชิงพรรณนาคั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ที่เป็นโรคจิตเภทที่กลับมารักษาซ้ำในโรงพยาบาลสวนปรุง กลุ่มตัวอย่างคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจงจากผู้ที่เป็นโรคจิตเภทที่กลับมารักษาซ้ำตั้งแต่ครั้งที่ 2 ขึ้นไปในแผนกผู้ป่วยในของโรงพยาบาลสวนปรุงจำนวน 349 คน รวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนมีนาคม 2546 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามประกอบด้วย 2 ส่วนคือข้อมูลส่วนบุคคล และแบบสอบถามพฤติกรรมการดูแลตนเองที่ผู้ศึกษาดัดแปลงมาจากเครื่องมือของ จันทร์ฉาย เนตรสุวรรณ และสุมณฑา บุญชัย (2545) ที่สร้างขึ้นตามแนวคิดของโอเรียม (Orem, 1991) มีค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาเท่ากับ 0.81 และค่าความเชื่อมั่นตามสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.80 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 57.59 และ 21.49 มีพฤติกรรมการดูแลตนเอง โดยรวม อยู่ในระดับปานกลางและต่ำ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาพฤติกรรมการดูแลตนเองรายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 54.44, 55.02, และ 46.99 มีพฤติกรรมการดูแลตนเองด้านทั่วไป ด้าน ระยะเวลาการ และด้านเบี่ยงเบนทางสุขภาพ อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ผลการศึกษาครั้งนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการวางแผนจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการดูแลตนเองแก่ผู้ที่เป็น โรคจิตเภทที่กลับมารักษาซ้ำ โดยเฉพาะการดูแลตนเองด้าน ระยะเวลาการที่เกี่ยวกับการจัดการด้านอารมณ์ และด้านเบี่ยงเบนทางสุขภาพที่เกี่ยวกับการใช้สาร เสพติด เพื่อเตรียมความพร้อมของผู้ที่เป็น โรคจิตเภทให้กลับไปอยู่ในครอบครัวและชุมชนได้อย่าง มีประสิทธิภาพ

Independent Study Title Self-care Behaviors of Persons with Schizophrenia Re-admitted to Hospitals

Author Mr. Parivat Chainoy

M.N.S. Mental Health and Psychiatric Nursing

Independent Study Examining Committee :

Assoc. Prof. Dr. Patcharaporn	Aree	Chairman
Lect. Siriluck	vadtanapong	Member
Assoc. Prof. Dr. Chawapornpan	Chanprasit	Member
Asst. Prof. Waraporn	Lertpoonwilaikul	Member

Abstract

Self-care behaviors of persons with schizophrenia are important factors for their daily life in the community and prevention of readmission. The purpose of this descriptive study was to investigate the level of self-care behaviors of persons with schizophrenia readmitted to hospitals. Purposive sampling was adopted for selecting 349 persons with schizophrenia who were re-admitted to Suanprung Psychiatric Hospital. Data were collected during February to March, 2003. The instrument used in the study was a questionnaire consisting of demographic data and self-care behaviors modified from Janchai Natesuwan and Sumonta Boonechai (2002), developed based on the Orem ' self-care model. The Content Validity Index was 0.81 and the reliability obtained by Cronbach 's alpha coefficient was 0.80. Data were analyzed using descriptive statistics.

The major results of this study revealed that 57.59 percent and 21.49 percent of subjects group had a moderate and a low level of total self-care behaviors, respectively. Concerning each aspect of self-care behaviors, it was found that 54.44, 55.02, and 46.99 percent of the sample manifested a moderate level of universal self-care, developmental self-care, and health deviation self-care, respectively.

The results of this study, then, could be used in planning to promote self-care behaviors for persons readmitted with schizophrenia, especially developmental self-care, and health deviation self-care focusing on emotional management and using addictive substance so as to enhance the readiness of person with schizophrenia to return back to their family and community effectively.